

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/18/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213213593
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2213213593.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: Y. B., X.. XX.H. XXXX a H. B., X.. XX.O. XXXX, bytom u matky, obe maloleté zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: matky - navrhovateľky: A.. F. B., K.. F., X.. XX.H. XXXX, L. P.Z. XX, XXX XX L., právne zastúpenej Mgr. Monikou Martonovou, advokátkou so sídlom Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava, a otca - odporcu: L.. H. B., X.. XX.C. XXXX, L. XXX XX P. J. Č.. XXX, právne zastúpeného Mgr. Ivanou Blajskovou, advokátkou so sídlom Kalinčiakova 115/4, 831 04 Bratislava, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo účastníkov konania, a to navrhovateľky F. B., K.. F., X.. XX.H. XXXX a odporcu H. B., X.. XX.C. XXXX, uzavreté dňa XX.C. XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu H. X. S., ročník XXXX, zväzok XX, strana XXX, por.č. XX, r o z v á d z a.

Súd schvaľuje rodičovskú dohodu v znení:

Maloletá Y., X.. XX.H. XXXX a maloletý H., X.. XX.O. XXXX sa zverujú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec má právo stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roku od piatku 16:00 hod. do pondelka 7:30 hod., okrem sviatkov a školských prázdnin.

Počas Vianoc každého nepárneho roku od 23.decembra 9:00 hod. do 27.decembra 16:00 hod., počas Vianočných sviatkov v párnom roku od 27.decembra 9:00 hod. do 1.januára 16:00 hod.; počas jarných prázdnin v každom nepárnom roku od piatku 16:00 hod. do nasledujúceho piatku do 16:00 hod.; počas Veľkonočných prázdnin v každom párnom roku a počas letných prázdnin od prvej júlovej soboty 10:00 hod do tretej júlovej soboty 18:00 hod, a od 10.augusta 10:00 hod do 23.augusta 18:00 hod. bežného roku budú tráviť obe maloleté deti tento čas u otca.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Y. sumou 150 Eur mesačne a na maloletého H. sumou 120 Eur mesačne, vždy do 1. dňa toho ktorého mesiaca, vopred do rúk matky, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku sa návrh matky zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa s návrhom zo dňa 3.júla 2013 domáhala o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré pochádzajú z tohto manželského vzťahu. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom uzavrela dňa 21.augusta 2004. U oboch ide o prvé manželstvo, z manželstva pochádzajú dve deti, Y., X.. XX.H. XXXX a H., X.. XX.O. XXXX. Zosobášili

sa po šesťročnej známosti. Okrem menších nedorozumení bolo ich manželstvo pomerne harmonické až do roku 2010. K vážnemu narušeniu manželských vzťahov došlo v období, keď odporca začal viesť neviazaný mimomanželský život. Napriek snahe navrhovateľky a takmer trojročnom úsilí, jej city k nemu ochladli. Z jej strany už nie je možné s ním existovať, keďže mu vôbec neverí, jej city k nemu úplne ochladli. Spolužitie s odporcom sa v dôsledku jeho sústavných verbálnych útokov stalo neznesiteľným, stále sa hádali a táto agónia sa začala negatívne prejavovať aj na správaní detí. V ich záujme navrhovateľka bola nútená opustiť spoločnú domácnosť dňa 31. mája 2013. Reakcia odporcu na ich presťahovanie bola taká, že voči tomu vôbec nenamietal a zhruba po týždni na dome vymenil zámky, aby sa tam už nedostala. Navrhovateľka je siedmy rok doma s maloletými deťmi, najprv na materskej a neskôr na rodičovskej dovolenke, ktorá je predĺžená zo zdravotných dôvodov obidvoch detí. To je aj dôvod, prečo sa nemôže zamestnať. Maloletá Y. navštevuje detské diagnostické centrum, má oneskorený vývin reči, trpí separačnou úzkosťou, má poruchu motivácie, rýchlo stráca pozornosť a má slabú grafomotoriku. Z tohto dôvodu má odklad školskej dochádzky a bola prijatá do prípravného ročníka na Špeciálnu školu pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou. Mesačné výdavky na maloletú Y. navrhovateľka vyčíslila na 562 eur, z toho zdravotná starostlivosť 115 eur. Maloletý H., je často chorý a tiež vyžaduje odbornú starostlivosť psychológa a kyneziológa. V poslednom období s začal správať hystericky, dostáva záchvaty zúrivosti a amoku. Mesačné výdavky na maloletého H. navrhovateľka vyčíslila na 512 eur, z toho zdravotná starostlivosť 90 eur. Navyše na odporúčanie lekárov musí každoročne s oboma deťmi absolvovať mesačné liečenia vo Y. V. a liečebný pobyt pri mori, čo spolu predstavuje ročný náklad 1.500 eur. Po navrhovateľkinom odchode odporca na deti prispieva sumou 350 eur mesačne a v júni 2013 zaplatil 280 eur ročný poplatok pre deti za Procure zdravotnú starostlivosť a poisťku na auto cca vo výške 100 eur, ktoré auto používa zatiaľ navrhovateľka. Navrhovateľ tvrdí, že vzťahy medzi nimi sú tak vážne rozvrátené, že ich manželstvo neplní a v budúcnosti nemôže plniť svoj spoločenský účel. Zároveň požiadala, aby maloleté deti boli zverené do jej výchovy a starostlivosti a odporca bol zaviazaný platiť na výživu maloletej Y. v sume 500 eur a na maloletého H. 450 eur. Zároveň žiadala veľmi podrobne upraviť aj stretávanie sa otca s maloletými deťmi.

Navrhovateľka svoj návrh doplnila podaním z 12. februára 2014, ohľadne návrhu na predbežné opatrenie. O tomto návrhu súd rozhodol Uznesením č.k. 14P/13/2014 - 29 zo dňa 19.02.2014, právoplatné dňa 11.06.2014, vykonateľné dňa 06.07.2014.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril (čl. 49), pričom uviedol, že s obsahom návrhu sa nestotožňuje, mnohé informácie v ňom sú nepravdivé, zavádzajúce, účelové. Obaja sa spolu rozhodli pre bývanie v rodinnom dome. Navrhovateľka vyhľadala vhodný pozemok, odporca projekt pre rodinný dom. Otec odporcu daroval odporcovi určitú sumu peňazí, aby mu pomohol. Odporca si musel však zobrať aj úver a rodinný dom postavil. Po presťahovaní sa do rodinného domu sa v ich vzťahu začali objavovať vážnejšie rozpory týkajúce sa predovšetkým odlišného posudzovania životných hodnôt a predstáv o ďalšom spoločnom rodinnom živote. Odporca sa snažil robiť veci v prospech rodiny, zabezpečoval chod domácnosti po materiálnej stránke, spolupodieľal sa na výchove a starostlivosti o deti najlepšie ako vedel, vždy cez víkend inicioval nejaký program, tak aby ho trávili spoločne a to pri rôznych aktivitách. Viedol deti k športom, prírode. Taktiež pomáhal v domácnosti, takmer všetok svoj voľný čas venoval rodine a napriek tomu mal stále pocit, že to navrhovateľke nepostačuje, že aj to čo robí je málo. Začali medzi nimi vznikať konflikty z absolútne banálnych príčin. Postupne sa medzi nimi akoby začala vytrácať láska, začali sa odcudzovať a nevedeli zrazu spolu normálne komunikovať. Obaja sa usilovali vzniknuté rozpory riešiť a manželský vzťah posilniť, ich úsilie napokon nebolo úspešné a viedlo k vážnemu citovému odcudzeniu. Je pravda, že v roku 2010 odporca nadviazal krátkodobú mimomanželskú známosť. Bol to dôsledok dlhodobých problémov a citového ochladenia. Avšak za trvania manželstva nevedol neviazaný život a neudržiaval vzťahy s inými ženami. Navrhovateľka sa postupne začala vyjadrovať, že pre ňu je bývanie 25km od L. nevyhovujúce. Navrhla, aby sa presťahovali späť do L. s tvrdením, že tým budú medzi nimi problémy vyriešené. S takýmto jej postojom nemôže odporca súhlasiť. Po dohode s navrhovateľkou jej zabezpečil sťahovanie, čo chcela si z domu zobrať (všetok nábytok z detských izieb a hostovskej, väčšinu zariadenia z kuchyne, stôl z obývačky, 2 x sedáciu súpravu, kreslo atď...), taktiež jej prenechal motorové vozidlo O. M. a zaplatil ročnú zákonnú poisťku. Vzťah medzi ním a navrhovateľkou je natoľko rozvrátený, že manželstvo neplní a ani v budúcnosti nie je možné očakávať, že bude plniť svoj spoločenský účel. Obnovenie manželského spolužitia je skutočne nemožné a preto s rozvodom manželstva odporca súhlasí.

Odporca je zamestnancom v spoločnosti H. C. R., základná mesačná mzda v hrubom predstavuje 1.491,64 Eur, teda v čistom 1.148,33 Eur, žiaden neoficiálny príjem nemám. Do 30. mája 2013 pracoval vo funkcii „riaditeľ logistiky a nákupu“. Vzhľadom na nepriaznivú hospodársku situáciu a organizačné

zmeny u zamestnávateľa pristúpil k uzavretiu Dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy obsahom ktorej je že od 1.júna 2013 pracuje už len vo funkcii „riadiť nákup“, čo má za následok pokles príjmu cca o 200 Eur, s obsahom uvedenej dohody musel súhlasiť, keďže má zodpovednosť voči rodine, záležalo mu na tom, aby si udržal zamestnanie, iné možnosti nemal a ani nemá.

K výdavkom na deti uvádza, že sú prehnane vysoké a s ich vyčíslením nesúhlasí. Dcéra Y. mala zdravotné ťažkosti, ale odstupom času sa jej stav výrazne zlepšil. V súčasnosti je potlačená jej separačná úzkosť, normálne funguje v rámci prípravného ročníka a nemá žiadne iné vážnejšie zdravotné problémy. H. je tiež v dobrej zdravotnej kondícii. Aj preto má za to, že výdavky na lieky sú neprímerane vysoké. Taktiež nesúhlasí s tým aby do nákladov na deti si navrhovateľka započítala letnú dovolenku pri mori. Navrhovateľka u Y., tak ani u H. nebola úspešná so žiadosťou o schválenie predĺženej rodičovskej dovolenky z dôvodu zdravotného stavu detí. Aj to svedčí o pomeroch ohľadne zdravotného stavu detí. Preto požiadal súd, aby pri určovaní výšky výživného reálne zohľadnil potreby maloletých detí a možnosti rodičov.

Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom účastníkov konania a kolíznej opatrovníčky a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov, a to: sobášnym listom, rodnými listami oboch maloletých detí, prehľadom výdavkov na deti a domácnosť (čl. 7, 8; 176, 178; 273, 274; 356,), oznámením ÚPSVaR Dunajská Streda z 25.júna 2013 (čl. 14), správou Miestneho úradu mestskej časti L. - J. z 31.júla 2013 (čl. 28), správou ÚPSVaR Bratislava zo 6.augusta 2013 (čl. 29), správou ÚPSVaR Dunajská Streda z 9.septembra 2013 (čl. 46), správou obce P. J. z 9.septembra 2013, správou Miestneho úradu mestskej časti L. - J. z 13.septembra 2013, zárobným výkazom odporcu za obdobie od septembra 2012 do augusta 2013 (čl. 56), dohodou o zmene obsahu pracovnej zmluvy odporcu z 29.októbra 2012 (čl. 57), dohodou o zmene obsahu pracovnej zmluvy odporcu z 30.mája 2013 (čl. 58), mailová správa ÚPSVaR Bratislava z 9.októbra 2013 (čl. 61), daňovým priznaním navrhovateľky za rok 2012 (čl. 77), daňovým priznaním spoločnosti S. J. J. R..K..S. za rok 2012, aj s príslušnými prílohami (čl. 91), pracovnou zmluvou navrhovateľky (čl. 111), výplatnými páskami navrhovateľky (čl. 113, 114), potvrdením o poberaní rodičovského príspevku za rok 2012 a 2013, potvrdením o poberaní prídavku na deti za rok 2012 a 2013, rozhodnutím Ústredia PSVaR Bratislava z 22.júla 2013 (čl. 120), rozhodnutím ÚPSVaR Dunajská Streda zo 6.mája 2013 (čl. 126), posudkom o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa z 3.júla 2013 (čl. 131), hodnotením maloletého H. Materskou školou (čl. 166), správou zo špeciálnopedagogického, psychologického a logopedického vyšetrenia maloletej Y. (čl. 167, 169, 171), lekárskou správou foniatra (čl. 173), rozhodnutím Základnej školy o odklade začiatku školskej dochádzky (čl. 174), potvrdenie psychiatrickej ambulancie (čl. 175), mzdovým výkazom navrhovateľky (čl. 290), potvrdením o zdaniteľných príjmoch navrhovateľky za rok 2013, pokladničnými dokladmi (čl. 292 -355), znaleckým posudkom č. 3/2014 (čl. 393 - 411), správou ÚPSVaR Dunajská Streda z 25.augusta 2014, výpoveďou zamestnávateľa odporcu z 31.marca 2014, oznámením o evidencii odporcu o zamestnanie z 11.júla 2014, rozhodnutím sociálnej poisťovne o dávke nezamestnanosti odporcu z 21.júla 2014, potvrdením zamestnávateľa navrhovateľky o pracovnom pomere zo 4.septembra 2014, potvrdením o príjme navrhovateľky zo 4.septembra 2014, potvrdením o príjme zo závislej činnosti zo 4.septembra 2014, pracovnou zmluvou navrhovateľky. Následne, v súlade s § 167 O. s. p. a v spojitosti s § 120 ods. 4 O. s. p. súd vyhlásil na pojednávaní dokazovanie za skončené.

Podľa ust. § 18 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Podľa ust. § 22 ZR, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch. Podľa ust. § 23 ods. 1 a 2 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

V danom prípade súd mal jednoznačne preukázané, že obaja účastníci sú jednoznačne rozhodnutí pre rozvod manželstva. Navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť z dôvodu, že odporca nadviazal mimomanželský vzťah. V tej dobe to možno bolo len skratové zmyšľanie odporcu, však v priebehu prebiehajúceho procesu, sa preukázalo, že účastníci konania už nedokážu spolu vôbec komunikovať, čo sa týka ich vzťahu. S odstupom času si odporca našiel stály vzťah a nemieni obnoviť manželských vzťah s navrhovateľkou. Hoc obaja, vzhľadom na ich schopnosti a možnosti, sa vzorne starajú o svoje deti, ich domácnosť trpela početnými hádkami. Tieto spočívali v nedôvere odporcu, ktorá vyústila do žiarlivosti. Následne sa dostali do bludného kruhu hádok a nedorozumení, ktoré toho času už nie je možné zmierniť.

vyriešiť a ich manželský vzťah je v hlbokej kríze. Ich manželská nezhoda je nezlučiteľná s účelom manželstva, a teda nie je možné obnoviť ich manželské spolužitie. Preto navrhli, že je v záujme ich detí ukončiť ich manželstvo rozvodom. Príčinu rozvratu tohto manželského vzťahu súd vidí v dlhodobom neriešených problémoch, ktoré tkvejú v narušení dôvery, žiarlivosti, citovom ochladení až odcudzení a v ľahostajnosti voči druhému. Obaja sú si oporou len čo sa týka výchovy ich detí, avšak za tejto situácie už nemajú záujem budovať spoločnú domácnosť. Nakoľko nie je možné túto partnerskú nezgodu zvrátiť, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Podľa ust. § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa ust. § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa ust. § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa ust. § 24 ods. 5 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa ust. § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 63 ods. 1 ZR, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúci dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa ust. § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Odporca navrhol súdu zveriť maloleté detí do striedavej starostlivosti. Za tým účelom súd vykonal dokazovanie znaleckým posudkom č.3/2014, vypracovaný PhDr. Kamilom Činovským, PhD, z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a poradenská psychológia.

Na základe psychologického vyšetrenia navrhovateľky sa zistilo, že jej mentálne funkcie a operácie myslenia sú v pásme vysokého nadpriemeru, nejavila príznaky porúch v koncentrácii pozornosti. V popredí vlastností je výrazná rozumová bystrosť, sebavedomá správanie, relaxovanosť, bez tenzie. V osobnostnom teste sú významnejšími vlastnosťami sú neústupčivosť v prispôsobivosti a výrazné feminitné záujmy o rodinu, deti, varenie, upratovanie. K deťom má vzťah kladný poznačený s hyperprotektívnym prístupom. Z osobnostného hľadiska pre výchovu maloletých detí ma matka lepšie predpoklady.

Na základe psychologického vyšetrenia odporcu sa zistilo, že jeho mentálne funkcie a operácie myslenia sú v pásme ľahkého nadpriemeru, koncentrácia pozornosti bola na primeranej úrovni. Prítomný je výskyt príznakov obáv a anxiety v kombinácii so zvýšeným psychosomatickým napätím. V popredí vlastností je snaha o spoločenskú dominanciu a tvorivá nekonvenčnosť. Významnejšou črtou osobnosti je evidentná vzťahovačnosť, maskulínne záujmy.

Súdny znalec (bod 13. a 18. znaleckého posudku) z výsledkov psychologického vyšetrenia neodporúčal zveriť maloleté deti do striedavej starostlivosti rodičov. Dorozumievanie rodičov navzájom ohľadne výchovy detí sa zlepšilo a je možné (bod 19.). Pri psychologickom vyšetrení boli zistené niektoré povahové črty, ktoré môžu narúšať edukáciu a výchovný proces detí, u matky náznaky histriónskych vlastností s dramatizáciou v správaní a negatívne posilňovanie správania u detí, t.j. napr. poskytovanie požadovanej odmeny za zotrvanie na psychologickom vyšetrení. U otca zvýšená tenzia a napätie v kombinácii so vzťahovačnosťou, ráznejšie, maskulínne záujmy a správanie. V súvislosti so zdravým psychosomatickým vývinom detí, ich adaptáciou na sociálne prostredie a základné školské vzdelanie, vyplýva nevyhnutná pravidelnosť návštevy doterajšieho Centra špeciálno-pedagogického poradenstva. V súvislosti s rodinnou mikroklimou, výchovou a správnou výslovnosťou je potrebné používať kladné podmieňovanie správania, bez telesných trestov.

Na pojednávaní sa otec maloletých detí vyjadril, že netrvá na striedavej starostlivosti rodičov o maloleté deti a prejavil záujem v tomto smere uzavrieť rodičovskú dohodu.

Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa mali matka a otec maloletých detí dohodnúť. Rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je až druhořadým riešením, pokiaľ medzi rodičmi nedôjde k dohode o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Keďže dohoda rodičov nahrádza rozhodnutie súdu, pre túto dohodu, ako aj pre rozhodovanie súdu o schválení tejto dohody platia rovnaké zásady ako pre rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, to okrem iného znamená, že rodičia sa musia dohodnúť najmä o tom, komu bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a tiež, ako má ten z rodičov, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Subjektmi tejto dohody môžu byť len rodičia.

Súd pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletých detí, najmä na ich citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.).

Navrhovateľka a odporca na pojednávaní 19.septembra 2014 predložili rodičovskú dohodu: Maloletá Y., X.. XX.H. XXXX a maloletý H., X.. XX.O. XXXX sa zverujú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Otec má právo stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roku od piatku 16:00 hod. do pondelka 7:30 hod., okrem sviatkov a školských prázdnin. Počas Vianoc každého nepárneho roku od 23.decembra 9:00 hod. do 27.decembra 16:00 hod., počas Vianočných sviatkov v párnom roku od 27.decembra 9:00 hod. do 1.januára 16:00 hod.; počas jarných prázdnin v každom nepárnom roku od piatku 16:00 hod. do nasledujúceho piatku do 16:00 hod.; počas Veľkonočných prázdnin v každom párnom roku a počas letných prázdnin od prvej júlovej soboty 10:00 hod do tretej júlovej soboty 18:00 hod, a od 10.augusta 10:00 hod do 23.augusta 18:00 hod. bežného roku budú tráviť obe maloleté deti tento čas u otca.

Kolízna opatrovníčka navrhla takto predloženú rodičovskú dohodu schváliť, nakoľko je v prospech maloletých detí. Ohľadne výživného navrhla rozhodnúť vzhľadom na zárobkové a majetkové pomery rodičov, prihliadnuc na odôvodnené potreby maloletých, pričom navrhla, aby otec mesačne prispieval na maloletú Y. sumou 200 eur a na maloletého H. sumou 150 eur. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že matka sa riadne a zodpovedne stará o obe maloleté deti. Zverenie maloletých detí do striedavej

starostlivosti neodporučili, pričom však navrhli upraviť styk otca s maloletými deťmi v čo najširšom rozsahu v súlade s potrebami záujmami maloletých detí.

Vzhľadom na predloženú dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletým deťom, v rozsahu zverenia maloletých detí, ich zastupovania, ako aj stretávanie sa otca s maloletými deťmi a na to, že táto dohoda sleduje záujmy maloletých detí, pričom túto dohodu podporila aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka, súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení schválil predloženú rodičovskú dohodu, nakoľko nie je v rozpore so zákonom a je v prospech maloletých detí.

Čo do určenia výšky výživného, súd vychádzal z odôvodnených potrieb oboch maloletých detí.

Maloletá Y.C., má toho času 7 a pol roka, od septembra navštevuje špeciálnu školu, s čím sú spojené zvýšené výdavky (nákup školských potrieb, oblečenia, školskej tašky), ako aj vzhľadom na jej nepriaznivý zdravotný stav, ktorý si vyžaduje pravidelnú lekársku kontrolu a špeciálnu starostlivosť (pravidelne navštevuje detské diagnostické centrum, má oneskorený vývin reči, má poruchu motivácie a slabú grafomotoriku). Matka uvádzala mesačné výdavky na ňu (čl. 357), a to na stravné doma vo výške 80 eur, stravné v školskom zariadení 30 eur (pôvodne 60 eur čl. 7), hygienické potreby 15 eur, zdravotnú starostlivosť 42 (pôvodne 115 eur na čl. 7), ošatenie a obuv 50 (pôvodne 75 eur čl.7), na plávanie 20 (predtým 33 eur), jazdenie na koni 32 eur, školské pomôcky 15 eur (predtým 30 eur), knihy časopisy 9 eur (predtým 12 eur), výlety 20 eur, (už mobil v poslednom prehľade neuvádza, predtým 5 eur), doprava 30 eur, tiež uviedla ročné výdavky, a to na Procare starostlivosť 150 eur, poplatok TJ Sokol 30 eur, (už dovolenku pri mori 500 eur v poslednom prehľade matka neuvádza), kúpeľná starostlivosť vo Y. V. 200 (predtým 250 eur), športové potreby 300 (predtým 500 eur), škola v prírode 150 eur.

Maloletý H., má toho času 5 a pol roka, navštevuje materskú školu, je zdravotný stav je dobrý. Matka uvádzala mesačné výdavky na neho (čl. 356), a to na stravné doma vo výške 80 eur, stravné v školskom zariadení 30 eur (predtým na čl. 8 40 eur), hygienické potreby 15 eur, zdravotnú starostlivosť 38 eur (predtým 90 eur na čl. 8), ošatenie a obuv 50 eur (predtým 75 eur), na plávanie 20 eur (predtým 33 eur), jazdenie na koni 32 eur, pomôcky do škôlky, ZRPŠ 15 eur (predtým 30 eur), knihy časopisy 5 eur (predtým 12 eur), výlety 20 eur, doprava 30 eur, tiež uviedla ročné výdavky, a to na Procare starostlivosť 150 eur, poplatok TJ Sokol 30 eur, (dovolenku pri mori 500 eur už neuvádza), kúpeľná starostlivosť vo Y. V. 200 eur (predtým 250 eur), športové potreby 180 eur (predtým 300 eur), (školu v prírode 150 eur matka v ostatnom prehľade výdavkov už neuvádza).

Zo zárobkového výkazu matky súd zistil, že za obdobie od marca 2014 do augusta 2014 mala čistý mesačný príjem vo výške 916,68 eur, pričom je zamestnaná od 18.marca 2014, s dohodnutou hrubou mesačnou mzdou vo výške 1340 eur. Predtým pracovala na dohodu s priemerným čistým príjmom cca 72,90 eur (v období od augusta 2013 do januára 2014). Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch navrhovateľky (čl. 291) súd zistil, že za rok 2013 mala príjem zo závislej činnosti vo výške 414,20 eur.

Zo zárobkového výkazu otca súd zistil, že za obdobie od septembra 2012 do augusta 2013 mal čistý mesačný príjem vo výške 1387,17 eur. Toho času je odporca nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Z dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy odporcu z 29.októbra 2012 (čl. 57) a z dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy odporcu z 30.mája 2013 (čl. 58) a nakoniec výpoveďou zamestnávateľa odporcu z 31.marca 2014 vyplýva, že zamestnávateľ odporcu si riešil nepriaznivý ekonomický stav, a to spočiatku so znížením pracovnej mzdy, ktoré však vyústilo k ukončeniu pracovného pomeru s odporcom - výpoveďou s trojmesačnou výpoveďnou lehotou plynúcou od 1.apríla 2014.. O tom svedčí aj vyjadrenie zamestnávateľa odporcu z 30.septembra 2013 (čl. 76), pričom uvádza, že k zmene pracovnej náplne a výšky príjmu došlo z dôvodu nepriaznivej ekonomickej situácii na trhu s cieľom zvýšiť efektívnosť pracovnej náplne zamestnanca, ako aj znížiť náklady spoločnosti. Následne sa odporca uchádzal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, počnúc dňom 1.júla 2014. Z rozhodnutím sociálnej poisťovne o dávke nezamestnanosti odporcu z 21.júla 2014 súd zistil, že má nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 54,1809 eur od 1.júla 2014 na obdobie šiestich mesiacov. Na pojednávaní uviedol, že poberá za tým účelom sociálne dávky vo výške cca 800 eur. Z výpisu listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. P. J. (čl. 364) súd zistil, že odporca vlastní v celosti rodinný dom, súp.č. XXX, na parc.č. XXX/XX. Na tejto nehnuteľnosti viazne ťarcha - záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky.

Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Na uvedené skutočnosti treba prihliadnuť aj z hľadiska kritérií potenciality príjmov (§ 75), t.j. či sa povinný nevzdal bez dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, resp. či neberie na seba neprimerané majetkové riziká. Súd prihliada aj na reálnu situáciu

na trhu práce, na mieru nezamestnanosti v regióne, príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Tieto kritériá na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti

s odôvodnenými potrebami na strane oprávneného dieťaťa. Súd nenadobudol presvedčenie, že by sa bol dobrovoľne vzdal svojho zamestnania, práve pre výšku výživného. Momentálne je jeho ekonomická situácia takáto, avšak po celý čas konania dobrovoľne prispieval na maloleté deti, čo i sama navrhovateľka nepoprela (vyplýva najmä z výsluchov odporcu, ako i navrhovateľky).

Na oboch stranách došlo k zrejmej zmene v príjmoch. Pričom platí zásada, že rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Súd má tiež povinnosť prihliadať, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. O obe maloleté deti sa vzorne stará ich matka, a to aj za podpory otca maloletých.

Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadol na odôvodnené potreby oprávnených, teda maloletých detí, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od ich zdravotného stavu, od fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu prípravy na budúce povolanie a uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby mal. dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliadol. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

Matka na pojednávaní dňa 19.septembra 2014 žiadala určiť výživné na maloletú Vandu vo výške 270 eur (v pôvodnom návrhu navrhovala určiť výživné vo výške 500 eur) a na maloletého Michala vo výške 200 eur (v pôvodnom návrhu navrhovala určiť výživné vo výške 450 eur). Otec uviedol, že je schopný platiť výživné na obe deti po 100 eur.

Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného - otca maloletých detí, súd má za to, že výživné na maloletú Y. v sume 150 Eur mesačne a na maloletého H. v sume 120 Eur mesačne, je adekvátne. Podľa súdnej praxe výživné má predstavovať približne 20% až 30% z dosahovaného príjmu výživou povinnej osoby a táto suma má byť rozdelená medzi osoby výživou oprávnené. Výživné spolu vo výške 270,- eur predstavuje približne 33 % z aktuálne vykazovaného príjmu otca. Ak by súd vzal do úvahy predošlý priemerný príjem odporcu (1387,17 eur), tak by výživné predstavovalo približne 20%, čo by aj predpokladalo časom možné zvýšenie výživného pri zmene pomerov. Otec má tieto dve vyživovacie povinnosti. Súd má na základe uvedených skutočností za to, že otec je s ohľadom na jeho súčasný príjem a pri zohľadnení, že otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, schopný platiť výživné na maloleté deti v uvedenej výške, pričom táto suma podľa názoru súdu zodpovedá ako možnostiam a schopnostiam rodičov, tak aj odôvodneným potrebám maloletých detí s prihliadnutím na ich vek, osobné potreby, náklady v školskom zariadení a záľuby.

Súd má za to, že takto určeným výživným je zachované aj právo oboch maloletých detí podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 2 posledná veta Zákona o rodine). Matka je riadne zamestnaná a tiež sa osobne stará o maloleté. Súd prihliadal i na to, že matka je ten z rodičov, ktorý sa osobne stará o maloleté deti, čím sa podieľa tiež na výžive mal. dieťaťa. Súd však poznamenáva, že i matka je povinná sa podieľať vo zvýšenej miere na potrebách maloletých detí. Čo sa týka výdavkov obidvoch rodičov, súd poznamenáva, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a preto pri rozhodovaní o výživnom neboli pre rozhodnutie súdu rozhodujúcimi. Súd preto má za to, že určeným výživným spolu s rodinnými prídavkami budú uspokojené odôvodnené potreby maloletých detí primerané ich veku.

Súd nevyhovel matke v plnom rozsahu, totiž navrhla aj aby otec prispieval na tvorbu úspor po 35 eur pre každé dieťa, tiež žiadala súd o uloženie povinnosti odporcovi ohľadne dodržiavania ochranného - liečebného režimu detí, najmä riadne a včas aplikovať liečivá a vitamíny, denne precvičovať logopedické a ostatné predpísané cvičenia, a v prípade potreby pripraviť deti do školy, dodržiavať u detí správnu životosprávu a hygienu a obliekať deti spôsobom zodpovedajúcim počasiu. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o konanie, ktoré možno začať i bez návrhu a súd nie je viazaný návrhom matky, ani požiadavkou na úpravu výkonu starostlivosti o maloleté deti, ale ani požiadavkou konkrétneho výživného a ani návrhom na tvorbu úspor, súd jej požiadavkám nevyhovel.

Opakovane predkladané „dôkazy“, predložené najmä právnu zástupkyňou matky, súd na ostatnom pojednávaní už nepripustil. Jednak bola dôrazne a niekoľkokrát v celom procese upozornená a upozorňovaná, aby ich predkladala, tak aby bola zachovaná päťdňová príprava na pojednávanie, a jednak navrhované dôkazy by zistený skutkový stav už viac nezrejmili, pričom súd mal za to, že v danej veci bol dostatočne zistený skutkový stav veci. Neustálym vkladáním „dôležitých listinných dôkazov“ podstatne sťažovala postup súdu v konaní. Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním vypočutím účastníkov konania, listinnými dokladmi založenými v spise, pričom prihliadol na ďalší obsah spisového materiálu (§ 120 ods. 2 O.s.p.). Súd v konaní bol síce povinný vykonať dôkazy, aj bez návrhu účastníkov. Matka navrhla vykonať dôkazy predloženými

listinami na ostatnom pojednávaní, tieto však súd nevykonal a uznesením o vyhlásení dokazovania za skončené, vlastne tieto dôkazy zamietol, pričom mal za to, že pre určenie výživného (totiž návrhy matky smerovali čo do určenia výšky výživného a spochybňovania reálnych príjmov odporcu) súd vykonal všetky relevantné dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Ďalšie argumenty navrhovateľky súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú ovplyvniť výšku výživného, preto súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. Záverom súd poznamenáva, že inými tvrdeniami, či už matky alebo otca, sa nezaoberal, pretože v prejednávanej veci boli právne irelevantné.

Účastníci konania - odporca a zástupkyňa kolízneho opatrovníka maloletých detí, po vyhlásení rozsudku a jeho krátkom odvodnení na pojednávaní, na ktorom boli prítomní, po poučení o opravnom prostriedku sa vzdali práva odvolania. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 144 O.s.p., nakoľko sa jedná o konanie o rozvod a okolnosti prípadu ani pomery účastníkov neodôvodňujú ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemôže podať odvolanie odporca a kolízna opatrovníčka, nakoľko sa tohto práva výslovne vzdali. Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie navrhovateľka do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.